

Zarządzenie Nr 44/09
Wójta Gminy Ostrówek
z dnia 22 wrzesień 2009r.

w sprawie wprowadzenia dokumentacji opisującej sposób przetwarzania danych osobowych oraz środków technicznych i organizacyjnych zapewniających ochronę przetwarzania danych osobowych.

Na podstawie art 36 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych(Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.) oraz § 3 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 kwietnia 2004 w sprawie dokumentacji przetwarzania danych osobowych oraz warunków technicznych i organizacyjnych, jakim powinny odpowiadać urządzenia i systemy informatyczne służące do przetwarzania danych osobowych (Dz. U. z 2004 r. Nr 100, poz. 1024) zarządzam co następuje

§ 1. Wprowadzam dokumentację opisującą sposób przetwarzania danych osobowych oraz środki techniczne i organizacyjne zapewniające ochronę przetwarzanych danych osobowych w Urzędzie Gminy w Ostrówku

§ 2. Na dokumentację składa się

- 1) Polityka bezpieczeństwa zarządzania systemem informatycznym służącym do przetwarzania danych osobowych stanowiąca załącznik nr 1 do zarządzenia
- 2) Instrukcja zarządzania systemem informatycznym służącym do przetwarzania danych osobowych Urzędzie Gminy w Ostrówku stanowiąca załącznik nr 2 do zarządzenia,
- 3) Instrukcja postępowania w sytuacji naruszenia ochrony danych osobowych stanowiąca załącznik nr 3 do zarządzenia.

§ 3. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

W O I T

mgr inż. Ryszard Turek

Polityka bezpieczeństwa danych osobowych.

ROZDZIAŁ I.

Postanowienia ogólne.

§1. Polityka bezpieczeństwa reguluje sposób zarządzania, ochrony i dystrybucji danych osobowych w Urzędzie Gminy w Ostrówku.

§2. Celem polityki bezpieczeństwa jest określenie środków technicznych i organizacyjnych oraz ustanowienie zasad i reguł postępowania w zakresie zabezpieczenia danych osobowych.

§ 3 Ilekroć w polityce bezpieczeństwa jest mowa o:

- urzędzie – rozumie się przez to Urząd Gminy w Ostrówku,
- obszarze przetwarzania danych osobowych – rozumie się przez to wydzieloną część budynku Urzędu, w której przetwarzane są dane osobowe,
- poufności danych – rozumie się przez to właściwość zapewniającą, że dane nie są udostępniane nieupoważnionym podmiotom,
- integralności danych – rozumie się przez to właściwość zapewniającą, że dane osobowe nie zostały zmienione lub zniszczone w sposób nieautoryzowany,
- rozliczalność – rozumie się przez to właściwość zapewniającą, że działania podmiotu mogą być przypisane w sposób jednoznaczny tylko temu podmiotowi,
- identyfikatorze – rozumie się przez to ciąg znaków literowych, cyfrowych lub innych jednoznacznie identyfikujący osobę upoważnioną do przetwarzania danych osobowych w systemie informatycznym,
- haśle – rozumie się przez to ciąg znaków literowych, cyfrowych lub innych, znany jedynie osobie uprawnionej do pracy w systemie informatycznym,
- ustawie – rozumie się przez to ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. Z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.).

ROZDZIAŁ II.

Wykaz budynków, pomieszczeń lub części pomieszczeń tworzących obszar, w którym przetwarzane są dane osobowe.

§ 4.1. Dane osobowe przetwarzane są w budynku Urzędu położonym w miejscowości Ostrówek 115. Wszystkie zarejestrowane i wymienione niżej zbiory przetwarzane są tylko i wyłącznie w w/w budynku Urzędu.

2. Obszarem, w którym przetwarzane są dane osobowe – są następujące pomieszczenia biurowe:

- 1) parter – pokój nr 3,
- 2) I piętro – pokój nr 6,
- 3) I piętro – pokój nr 7,
- 4) I piętro – pokój nr 10,
- 5) I piętro – pokój nr 16
- 6) I piętro – pokój nr 17
- 7) I piętro – pokój nr 4
- 8) I piętro – pokój nr 11

ROZDZIAŁ III.

Wykaz zbiorów danych osobowych oraz programów do ich przetwarzania.

§ 5. W urzędzie prowadzi się następujące zbiory danych osobowych w następujących obszarach.

<i>L.p.</i>	<i>Nazwa zbioru danych</i>	<i>Forma przetwarzania zbioru</i>	<i>Pokój</i>
1.	Rejestr wydanych decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu	papierowa	17
2.	Ewidencja skarg i wniosków	papierowa	4
3.	Decyzje pozwoleń na budowę	papierowa	17
4.	Plan urządzenia lasów nie stanowiących własności skarbu państwa	papierowa	11
5.	Dzierżawa gruntów i opłaty za użytkowanie wieczyste	papierowa	11
6.	Rejestr przedpoborowych i poborowych	papierowa	3
7.	Rejestr formacji obrony cywilnej	papierowa	3
8.	Ewidencja ludności i dowody osobiste	komputerowa	3
9.	Zobowiązania pieniężne ludności	komputerowa	7
10.	Podatki i opłaty lokalne	komputerowa	7
11.	Kopie aktów własności ziemi	papierowa	11
12.	Oświadczenia o stanie majątkowym radnych	papierowa	4
13.	Zbiór aktów notarialnych dotyczących zbycia nieruchomości	papierowa	7
14.	Skład komitetu przeciwpowodziowego wraz z drużynami ratowniczymi	papierowa	3
15.	Stypendia	papierowa	16

§ 6. Zbiory w systemach informatycznych przetwarzane są przy zastosowaniu następujących programów i w następujących obszarach:

1. Pozycja 8 powyższej tabeli:
 - 1) Zbiór danych osobowych przetwarzany jest za pomocą programu SELWIN,
 - 2) Zbiór danych wraz z oprogramowaniem zamontowane są na stacji roboczej znajdującej się w pokoju Nr 3.
2. Pozycja 8 powyższej tabeli:
 - 1) Zbiór danych osobowych przetwarzany jest za pomocą programu SWDO.

- 2) Zbiór danych wraz z oprogramowaniem zamontowane są na stacji roboczej znajdującej się w pokoju Nr 3.
3. Pozycja 10 powyższej tabeli:
 - 1) Zbiór danych osobowych przetwarzany jest za pomocą modułów programu Podatki, Księgowość Zobowiązań.
 - 2) Oprogramowanie zamontowane jest na stacjach roboczych znajdujących się w pokoju Nr 7.
 - 3) Baza danych zamontowana jest na bazodanowym serwerze znajdującym się w pokoju Nr 8

ROZDZIAŁ IV.

Opis struktury zbiorów danych osobowych.

1. W zbiorze danych „Rejestr wydanych decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu” – l.p. 1 w tabeli – przetwarzane są dane osobowe w zakresie:

- a) nazwiska i imiona
- b) adres zamieszkania lub pobytu

2. W zbiorze danych „Ewidencja skarg i wniosków” – l.p. 2 w tabeli przetwarzane są dane osobowe w zakresie:

- a) nazwiska i imiona
- b) adres zamieszkania lub pobytu

3. W zbiorze danych „Decyzje pozwoleń na budowę” – l.p. 3 w tabeli – przetwarzane są dane osobowe w zakresie:

- a) nazwiska i imiona
- b) adres zamieszkania lub pobytu
- c) numer działki

4. W zbiorze danych „Plan urządzenia lasów nie stanowiących własności skarbu państwa” – l.p. 4 w tabeli przetwarzane są dane osobowe w zakresie:

- a) nazwiska i imiona
- b) adres zamieszkania lub pobytu
- c) numer działki

5. W zbiorze danych „Dzierżawa gruntów i opłaty za użytkowanie wieczyste” – l.p. 5 w tabeli – przetwarzane są dane osobowe w zakresie:

- a) nazwiska i imiona
- b) imiona rodziców
- c) adres zamieszkania lub pobytu
- d) seria i numer dowodu osobistego
- e) numer, powierzchnia i obręb geodezyjny działki
- f) klasa gruntów

g) wysokość opłat

6. W zbiorze danych „Rejestr przedpoborowych i poborowych” – l.p. 6 w tabeli – przetwarzane są dane osobowe w zakresie:

- a) nazwiska i imiona
- b) imiona rodziców
- c) data urodzenia
- d) adres zamieszkania lub pobytu
- e) numer ewidencyjny PESEL
- f) wykształcenie
- g) seria i numer dowodu osobistego
- h) kategoria zdrowia
- i) numer książeczki wojskowej

7. W zbiorze danych „Rejestr formacji obrony cywilnej” – l.p. 7 w tabeli – przetwarzane są dane osobowe w zakresie:

- a) nazwiska i imiona
- b) imiona rodziców
- c) data urodzenia
- d) adres zamieszkania lub pobytu
- e) miejsce pracy
- f) seria i numer dowodu osobistego
- g) stopień wojskowy
- h) pełniona funkcja
- i) numer karty przydziału

8. W zbiorze danych „Ewidencja ludności i dowody osobiste” – l.p. 8 w tabeli – przetwarzane są dane osobowe w zakresie:

- a) nazwiska i imiona
- b) imiona rodziców
- c) data urodzenia
- d) adres zamieszkania lub pobytu
- e) numer ewidencyjny PESEL
- f) miejsce pracy
- g) zawód
- h) wykształcenie
- i) seria i numer dowodu osobistego

9. W zbiorze danych „Zobowiązania pieniężne ludności” – l.p. 9 w tabeli – przetwarzane są dane osobowe w zakresie:

- a) nazwiska i imiona
- b) adres zamieszkania lub pobytu
- c) imiona rodziców

10. W zbiorze danych „Podatki i opłaty lokalne” – l.p. 10 w tabeli – przetwarzane są dane osobowe w zakresie:

- a) nazwiska i imiona
- b) imiona rodziców
- c) adres zamieszkania lub pobytu

11. W zbiorze danych „Kopie aktów własności ziemi” – l.p. 11 w tabeli przetwarzane są dane osobowe w zakresie:

- a) nazwiska i imiona
- b) imiona rodziców
- c) data urodzenia
- d) adres zamieszkania lub pobytu
- e) numer, powierzchnia i obręb geodezyjny działki

12. W zbiorze danych „Oświadczenia o stanie majątkowym radnych” – l.p. 12 w tabeli – przetwarzane są dane osobowe w zakresie:

- a) nazwiska i imiona
- b) data urodzenia
- c) adres zamieszkania lub pobytu

13. W zbiorze danych „Zbiór aktów notarialnych dotyczących zbycia nieruchomości” – l.p. 13 w tabeli – przetwarzane są dane osobowe w zakresie:

- a) nazwiska i imiona
- b) imiona rodziców
- c) adres zamieszkania lub pobytu
- d) seria i numer dowodu osobistego
- e) numer, powierzchnia i obręb geodezyjny działki
- f) numer księgi wieczystej

14. W zbiorze danych „Skład komitetu przeciwpowodziowego wraz z drużynami ratowniczymi” – l.p. 14 w tabeli – przetwarzane są dane osobowe w zakresie:

- a) nazwiska i imiona
- b) adres zamieszkania lub pobytu
- c) miejsce pracy

15. W zbiorze danych „Stypendia” – l.p. 16 w tabeli – przetwarzane są dane osobowe w zakresie:

- a) nazwiska i imiona
- b) imiona rodziców
- c) data urodzenia
- d) miejsce pracy
- e) wynagrodzenie

ROZDZIAŁ V.

Sposób przepływu danych pomiędzy systemami.

§ 8. Przepływ danych pomiędzy systemami informatycznymi występuje w Urzędzie w następujących zbiorach:

1. SWDO – SELWIN.

Przepływ danych z systemu przetwarzającego zbiór danych osobowych “SWDO” do systemu przetwarzającego zbiór danych osobowych “SELWIN” polega na

- wprowadzeniu przez upoważnionego do obsługi tych systemów pracownika, serii i numeru dowodu osobistego nadanego przez system przetwarzający zbiór danych "Dowody osobiste".
2. Dowody osobiste - Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji.
Przepływ danych wymuszony ustawowo za pomocą teletransmisji polega na pobieraniu danych ze zbioru p.n. Dowody osobiste do zbioru, którego administratorem jest MSWiA.
 3. SELWIN
Przepływ polega na przesyłaniu jeden raz w tygodniu kopii bazy danych zapisanych na zewnętrznym nośniku informacji – (dyskietka) – oraz wszystkich składowych systemu informatycznego w formie papierowej do T.B.D. Oddziału w Sieradzu
Wysłane materiały są zwracane drogą pocztową do urzędu po aktualizacji zbioru w T.B.D.
 4. Podatki – Księgowość zobowiązań.
Są to dwa systemy informatyczne wykorzystujące jedną bazę danych osobowych. System Księgowość zobowiązań jedynie współdzieli bazę danych osobowych z systemem Podatki . Przepływ danych pomiędzy tymi systemami odbywa się na drodze programowej.

ROZDZIAŁ VI.

Określenie środków technicznych i organizacyjnych dla zapewnienia poufności, integralności i rozliczalności danych.

§ 9. Mając na uwadze fakt, iż w systemach informatycznych nie są przetwarzane dane wrażliwe – wprowadza się w Urzędzie **podstawowy poziom bezpieczeństwa** przetwarzania danych osobowych w systemach informatycznych.

§ 10. W celu zapewnienia poufności przetwarzanych danych stosuje się w Urzędzie następujące środki:

- 1) udostępnianie danych ze zbioru danych osobowych odbywa się wyłącznie na pisemny wniosek z podaniem ich wykorzystania,
- 2) urządzenia systemu informatycznego (monitory, drukarki itp.) sytuuje się w sposób uniemożliwiający osobom postronnym wgląd w przetwarzane dane.

§ 11. W celu zapewnienia integralności danych stosuje się w Urzędzie szereg zabezpieczeń obszarów przetwarzania danych oraz urządzeń wchodzących w skład systemów informatycznych. Obszary i urządzenia do przetwarzania danych osobowych zabezpiecza się przed:

1. Zagrożeniami losowymi zewnętrznymi (klęski żywiołowe, przerwy w zasilaniu, wyładowania atmosferyczne, awarie urządzeń, itp.) poprzez :
 - 1) stosowanie elementów filtrujących i podtrzymujących napięcie na elementach zasilających,
 - 2) odpowiednie zabezpieczenie przeciwpożarowe,
 - 3) umiejscowienie elementów systemu informatycznego w odległości bezpiecznej od okien, kaloryferów i innych urządzeń, których awaria mogłaby zagrozić integralności baz danych,
 - 4) zabezpieczenie drzwi dwoma zamkami patentowymi, zabezpieczenie okien stalową kratą na parterze.

2. Zagrożeniami losowymi wewnętrznymi (niezamierzone pomyłki operatorów, awarie sprzętowe, błędy oprogramowania itp.) poprzez:
 - 1) stworzenie odpowiednich warunków do pracy,
 - 2) stosowanie markowych urządzeń nie powodujących wzajemnych konfliktów,
 - 3) tworzenie i przechowywanie kopii baz danych,
 - 4) szkolenia i ciągle podnoszenie świadomości operatorów systemów informatycznych.
3. Zagrożeniami zamierzonymi (nieuprawniony dostęp do systemu z zewnątrz, nieuprawniony dostęp do systemu z jego wnętrza, nieuprawniony przekaz danych itp.) poprzez:
 - 1) odpowiednie zabezpieczenie wszystkich dróg dojścia do obszaru przetwarzania danych osobowych (drzwi – podwójne zamki patentowe, okna – stalowa krata),
 - 2) stosowanie mechanizmów uwierzytelniania operatora (identyfikator, hasło),
 - 3) odnotowywanie przez oprogramowanie służące do przetwarzania danych osobowych ważniejszych działań operatorów w systemie,
 - 4) całkowity zakaz instalowania na stanowiskach komputerowych, na których przetwarzane są dane osobowe oprogramowania innego niż przydzielone przez Administratora Bezpieczeństwa Informacji,
 - 5) ustalenie zasad archiwizacji,
 - 6) całkowity zakaz przebywania osób nieuprawnionych w obszarze przetwarzania danych osobowych, w przypadku nieobecności w nim osoby upoważnionej do przetwarzania tych danych,
 - 7) serwisowanie lub naprawę elementów systemu informatycznego przez pracowników z zewnątrz - jedynie w obecności operatora systemu informatycznego lub innej osoby upoważnionej przez administratora danych.

W O I T

mgr inż. Ryszard Turek

Załącznik Nr 2
do Zarządzenia Nr 44
Wójta Gminy Ostrówek
z dnia 22 września 2009 r.

INSTRUKCJA
zarządzania systemami informatycznymi
służącymi do przetwarzania danych osobowych.

ROZDZIAŁ I.
Postanowienia ogólne.

§ 1. Instrukcja zarządzania systemami informatycznymi służącymi do przetwarzania danych osobowych zwana w dalszej treści "Instrukcją" określa podstawowe środki ochrony danych i elementy zarządzania systemem informatycznym.

§ 2. Instrukcja przeznaczona jest dla osób zatrudnionych przy przetwarzaniu danych osobowych w systemach informatycznych w Urzędzie Gminy w Ostrówku, zwanym w dalszej treści "Urzędem".

§ 3. Ilekroć w instrukcji jest mowa o:

- 9) ustawie – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.),
- 10) rozporządzeniu – należy przez to rozumieć rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie dokumentacji przetwarzania danych osobowych oraz warunków technicznych i organizacyjnych jakim powinny odpowiadać urządzenia i systemy informatyczne służące do przetwarzania danych osobowych (Dz. U. Nr 100, poz. 1024).

ROZDZIAŁ II.
Procedury nadawania uprawnień do przetwarzania danych.

§ 4. Stanowiska pracy w Urzędzie mogą prowadzić tylko takie zbiory danych osobowych, na które pozwalają przepisy prawne w randze ustawy, a zbiór został zgłoszony do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych celem rejestracji.

§ 5. 1. Do obsługi systemu informatycznego służącego do przetwarzania danych osobowych dopuszczeni są wyłącznie pracownicy Urzędu posiadający pisemne upoważnienie wydane przez Wójta Gminy.

1. Warunkiem wydania upoważnienia jest przeszkolenie pracownika w zakresie ochrony danych osobowych przez Administratora Bezpieczeństwa Informacji.
2. Fakt zapoznania z obowiązującymi przepisami – pracownik potwierdza pisemnie złożonym oświadczeniem.

§ 6. 1. Osobą odpowiedzialną za nadawanie uprawnień do przetwarzania danych w systemie informatycznym jest administrator danych - Wójt Gminy.

- 1) W celu nadania, zmiany lub odebrania uprawnień do przetwarzania danych osobowych, administrator danych udziela upoważnienia bądź zawiadamia o utracie

przez daną osobę uprawnien do przetwarzania danych osobowych w systemie informatycznym.

§ 7. 1. Po otrzymaniu upoważnienia do przetwarzania danych – pracownik składa pisemne oświadczenie o zachowaniu w tajemnicy danych osobowych oraz sposobów ich zabezpieczenia.

§ 8. 1. Osobą odpowiedzialną za rejestrowanie uprawnień w systemie informatycznym jest Administrator Bezpieczeństwa Informacji zwany w dalszej treści Instrukcji “ABI”.

2. Procedura rejestrowania uprawnień w systemie informatycznym (upoważnienie) jest następująca:

- 1) ABI ustala identyfikator użytkownika i wraz z zakresem uprawnień, odnotowuje ten fakt w prowadzonej ewidencji osób upoważnionych do przetwarzania danych osobowych w Urzędzie,
- 2) ABI przydziela pierwsze hasło dla osoby upoważnionej,
- 3) osoba upoważniona potwierdza własnoręcznym podpisem przydział identyfikatora i pierwszego hasła, które jest zobowiązana zmienić przy następnym logowaniu się do systemu,
- 4) ABI tworzy w systemie informatycznym profil użytkownika.

3. Procedura zmiany lub odebrania uprawnień do przetwarzania danych osobowych (zawiadomienie) – jest następująca:

- 1) ABI odnotowuje fakt zmiany lub odebrania uprawnień do przetwarzania danych osobowych w prowadzonej ewidencji osób upoważnionych do przetwarzania danych osobowych w Urzędzie,
- 2) ABI bez zbędnej zwłoki blokuje lub zmienia profil użytkownika w systemie informatycznym.

4. Ewidencję osób upoważnionych do przetwarzania danych osobowych prowadzi ABI.

ROZDZIAŁ III.

Metody i środki uwierzytelniania oraz procedury związane z ich zarządzaniem i użytkowaniem.

§ 9. Systemy informatyczne, w których przetwarzane są dane osobowe w Urzędzie wyposażone są w mechanizmy identyfikacji i uwierzytelniania. Każdorazowo, podczas uruchamiania aplikacji do przetwarzania danych osobowych, osoba uruchamiająca ją musi podać przypisany jej identyfikator. Po zaakceptowaniu identyfikatora, aplikacja przechodzi w tryb uwierzytelniania użytkownika. Po podaniu znanego jedynie użytkownikowi hasła uzyskuje on dostęp do danych osobowych.

§ 10. Procedura związana z zarządzaniem i użytkowaniem mechanizmów identyfikacji i uwierzytelniania – jest następująca:

- 1) w przypadku gdy do pracy w systemie informatycznym upoważnienia posiadają dwie osoby - system informatyczny zapewnia rejestrowanie odrębnego identyfikatora dla każdej z nich,
- 2) dostęp do danych – w przypadku jak w pkt. 1 – możliwy jest jedynie po podaniu identyfikatora przypisanego temu użytkownikowi oraz uwierzytelnieniu się w systemie,

- 3) identyfikatory użytkowników oraz wszelkie zmiany uprawnień dostępu do danych odnotowywane są przez ABI w ewidencji osób upoważnionych do przetwarzania danych osobowych w Urzędzie,
- 4) identyfikator użytkownika nie może być zmieniany chyba, że zaistnieją takie okoliczności jak włamanie do systemu, podglądnięcie przez osobę postronną itp. a po wyrejestrowaniu użytkownika z systemu nie może być przydzielany innej osobie,
- 5) użytkownik systemu informatycznego zobowiązany jest do zmiany hasła używanego do uwierzytelniania go w systemie informatycznym nie rzadziej niż co 30 dni,
- 6) hasła użytkowników muszą składać się z co najmniej sześciu znaków: literowych, cyfrowych lub innych,
- 7) identyfikatory i hasła użytkowników umożliwiające dostęp do systemu informatycznego, w którym przetwarzane są dane osobowe - objęte są tajemnicą służbową również po upływie czasu ich ważności,
- 8) bieżący nadzór nad funkcjonowaniem mechanizmów identyfikacji i uwierzytelniania użytkowników sprawuje ABI.

ROZDZIAŁ IV.

Procedury rozpoczęcia, zawieszenia i zakończenia pracy przez użytkowników systemów informatycznych.

§ 11. Właściwe użytkowanie systemu informatycznego wymaga realizacji przez użytkowników niżej wymienionych procedur rozpoczęcia, zawieszenia i zakończenia pracy w systemie informatycznym. W przypadku problemów z realizacją którejkolwiek z poniższych procedur, należy niezwłocznie powiadomić ABI.

§ 12. Procedura rozpoczęcia pracy w systemie informatycznym:

- 1) włączenie zasilacza awaryjnego UPS – odczekanie do momentu jego przejścia w stan gotowości do pracy,
- 2) włączenie komputera,
- 3) po załadowaniu się systemu operacyjnego – uruchomienie aplikacji do przetwarzania danych osobowych,
- 4) uzyskanie dostępu do systemu informatycznego następuje po pozytywnym uwierzytelnieniu identyfikatora użytkownika.

§ 13. Procedura zawieszenia pracy w systemie informatycznym:

4. wyjście z programu do przetwarzania danych osobowych,
5. wyłączenie monitora,
6. odpowiednie zabezpieczenie wydruków i innych materiałów zawierających dane osobowe.

§ 14. Procedura zakończenia pracy w systemie informatycznym:

- 1) dokonanie bezpiecznego opuszczenia programu do przetwarzania danych osobowych,
- 2) zakończenie pracy systemu operacyjnego,
- 3) bezpieczne wyłączenie komputera,
- 4) wyłączenie zasilacza awaryjnego UPS,

- 5) odpowiednie zabezpieczenie wydruków, nośników informacji oraz innych materiałów zawierających dane osobowe, używanych do pracy w systemie informatycznym.

ROZDZIAŁ V.

Procedury tworzenia kopii zapasowych zbiorów danych oraz programów i narzędzi programowych służących do ich przetwarzania.

§ 15. Użytkownicy systemu informatycznego obowiązani są do okresowego tworzenia kopii zapasowych zbiorów danych. Zapasowe kopie zbiorów danych tworzy się jeden raz w tygodniu lub w miarę potrzeb – częściej.

§ 16. Kopie zbiorów danych zapisywane są na zewnętrznych nośnikach informacji (dyskietki, płyty CD – RW) z wyjątkiem płyt CD lub innych nośników jednorazowego zapisu.

§ 17. Procedura tworzenia kopii zapasowych zbiorów danych jest następująca:

1. do archiwizacji zbiorów danych osobowych używa się jedynie nośników danych dopuszczonych do obiegu wewnątrz Urzędu przez Podinspektora ds. obsługi informatycznej,
2. przejście w menu programu do przetwarzania danych osobowych do opcji tworzenia kopii baz danych,
3. umieszczenie nośnika informacji we właściwym napędzie (nośniki danych muszą być bezwzględnie sformatowane – pozbawione jakichkolwiek zapisów),
4. zapisanie na nośnik kopii baz danych,
5. sprawdzenie poprawności wykonania kopii baz danych,
6. w przypadku zapisywania na dyskietki 3,5'' należy po wykonaniu kopii dokonać ich zabezpieczenia przed zapisem (suwak w dolnej części dyskietki),
7. przenieść nośnik informacji z zapisaną kopią baz danych w miejsce ich przechowywania,
8. usunięcie z miejsca przechowywania „przestarzałej” kopii baz danych,
9. pozbawienie zapisu ww. nośnika i jego zwrot na stanowisko ds. obsługi informatycznej.

§ 18. W Urzędzie nie archiwizuje się programów oraz narzędzi programowych służących do przetwarzania danych osobowych.

§ 19. Ustala się następujące okresy rotacji nośników danych:

- 1) dla dyskietek – 10 zapisów,
- 2) dla płyt CD-RW oraz DVD-RW – do momentu zauważenia widocznych rys na płaszczyźnie roboczej dysku (ocena wizualna) lub uszkodzeń górnej części dysku (rysy, zadrapania, itp.).

§ 20. 1. Wycofanie nośników polega na ich zwrocie na stanowisko ds. obsługi informatycznej. Dyskietki i płyty nie muszą być likwidowane w przypadku zamkniętego obiegu nośników danych w Urzędzie.

2. Likwidacja musi być jednak przeprowadzona w przypadku, kiedy powyższy nośnik ulegnie zużyciu. Należy wówczas dyskietki – utylizować a płyty trwale zniszczyć w sposób mechaniczny. Przed likwidacją nośników należy je pozbawić wszelkiego rodzaju zapisów.

ROZDZIAŁ VI.

Sposób i miejsce przechowywania elektronicznych nośników informacji oraz kopii zapasowych zawierających dane osobowe.

§ 21. 1. W Urzędzie nie przechowuje się innych, niż zapasowe kopie baz danych, elektronicznych nośników informacji zawierających dane osobowe. Wyjątek stanowią awarie urządzeń komputerowych, które naprawia się „na miejscu”. W przypadku braku takiej możliwości, przed oddaniem do naprawy, wymontowuje się z nich nośniki informacji (dyski twarde, pamięci). Jeżeli uszkodzeniu uległy te właśnie nośniki – dokonuje się komisyjnego ich zniszczenia.

2. Kopie zapasowe zbiorów danych oraz wyżej opisane nośniki przechowuje się w pancерnej, ogniotrwałej szafie w pomieszczeniu innym niż to, w którym znajdują się systemy informatyczne.
3. Kopie zapasowe zbiorów danych przechowuje się do momentu utworzenia kolejnych.

ROZDZIAŁ VII.

Sposób zabezpieczenia systemów informatycznych przed działalnością wirusów komputerowych oraz innego szkodliwego oprogramowania.

§ 22. Biorąc pod uwagę fakt podstawowego poziomu bezpieczeństwa przetwarzania danych osobowych w systemach informatycznych - sposób zabezpieczenia ich przed działalnością oprogramowania, którego celem jest uzyskanie nieuprawnionego dostępu do systemów informatycznych polega na:

- 1) kontrolowanym obiegu nośników informacji wykorzystywanych na stanowiskach, na których przetwarzane są zbiory danych osobowych:
 - a) dyskietki, płyty CD oraz inne nośniki informacji przychodzące z zewnątrz mogą być używane na ww. stanowiskach jedynie za zgodą inspektora ds. informacji elektronicznej,
 - b) wprowadza się zamknięty obieg nośników informacji służących do tworzenia kopii zapasowych zbiorów danych (oznakowane i ponumerowane nośniki).
- 2) okresowym sprawdzaniu dysków komputerów, na których znajdują się zbiory danych osobowych oraz dyskietek używanych do tworzenia kopii zapasowych aktualnym programem antywirusowym, nie rzadziej niż raz w miesiącu.

§ 23. Obszarem systemu informatycznego narażonym na ingerencję wirusów oraz innego szkodliwego oprogramowania są stacje robocze stanowisk, na których przetwarzane są dane osobowe.

§ 24. Źródłami przedostania się szkodliwego oprogramowania do systemu może być używanie nie sprawdzonych nośników danych (dyskietek, płyt) nie dopuszczonych do obiegu przez inspektora ds. informacji elektronicznej.

§ 25. 1. W celu przeciwdziałania skutkom działania szkodliwego oprogramowania stosowany jest program antywirusowy NOD32.

2. Stacje robocze skanowane są programem antywirusowym raz w tygodniu.
3. Bazy antywirusowe aktualizowane są codziennie.

§ 26. W przypadku, gdy oprogramowanie zabezpieczające wskazuje zaistnienie zagrożenia związanego z działalnością szkodliwego oprogramowania, użytkownik ma obowiązek niezwłocznie poinformować o tym ABI, usuwając jednocześnie z napędów nośniki danych, z których doszło do domniemanego zainfekowania.

ROZDZIAŁ VIII.

Sposób realizacji wymogów w zakresie odnotowywania informacji o udostępnieniu danych osobowych.

§ 27. Dla każdej osoby, której dane osobowe są przetwarzane w systemie informatycznym, system ten zapewnia automatyczne odnotowanie:

- 1) daty pierwszego wprowadzenia danych do systemu,
- 2) identyfikatora użytkownika wprowadzającego dane osobowe do systemu,
- 3) źródła danych – w przypadku zbierania danych nie od osoby, której dane dotyczą,
- 4) informacji o odbiorcach, którym dane zostały udostępnione oraz dacie i zakresie tego udostępnienia,
- 5) wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania jej danych, o którym mowa w art. 32 ust. 1 pkt. 8 ustawy.

ROZDZIAŁ IX.

Procedury wykonywania przeglądów i konserwacji systemów oraz nośników informacji służących do przetwarzania danych.

§ 28. 1. Systemy komputerowe oraz nośniki informacji służące do przetwarzania danych osobowych poddawane są regularnym przeglądom i konserwacjom w Urzędzie.

2. Odpowiedzialnym za dokonywanie ww. czynności jest inspektor ds. obsługi informatycznej.

§ 29. Procedura dotycząca wykonywania przeglądów i konserwacji systemów oraz nośników informacji służących do przetwarzania danych jest następująca:

- 1) przeglądów systemów służących do przetwarzania danych dokonuje się nie rzadziej niż raz na kwartał,
- 2) konserwacji systemów służących do przetwarzania danych dokonuje raz na pół roku,
- 3) przeglądów i konserwacji nośników informacji służących do przetwarzania danych dokonuje się raz w miesiącu.

§ 30. Czynności jakim należy poddać systemy służące do przetwarzania danych w celu przeprowadzenia:

- 1) przeglądu:
 - a) dokonanie ogólnych oględzin stanu technicznego urządzeń,
 - b) sprawdzenie systemu aktualnym programem antywirusowym,
 - c) wykonanie standardowego sprawdzenia poprawności plików i folderów.

- 2) konserwacji:
 - a) dokonanie szczegółowych oględzin stanu technicznego urządzeń systemu połączeń między nimi,
 - b) gruntowne sprawdzenie aktualnym programem antywirusowym,
 - c) wykonanie gruntownego sprawdzenia powierzchni dysku,
 - d) wykonanie defragmentacji powierzchni dysku,
 - e) usunięcie niepotrzebnych plików z folderów systemowych.

§ 31. Czynności jakim należy poddać nośniki informacji służące do przetwarzania danych w celu przeprowadzenia przeglądów i konserwacji:

- 1) dokonanie oględzin stanu technicznego nośników informacji,
- 2) sprawdzenie aktualnym programem antywirusowym,
- 3) wykonanie gruntownego sprawdzenia powierzchni nośników.

§ 32. W przypadku przekazywania do naprawy sprzętu komputerowego, na którym przetwarzane są dane osobowe, pozbawia się je twardego dysku i innych nośników danych. Dysk oraz inne (wymiennych) nośniki danych nie naprawia się. Dane przegrywa się na nowy nośnik, a uszkodzony po usunięciu, o ile jest to możliwe zapisów – należy niezwłocznie zniszczyć w sposób mechaniczny.

W O J T
mgr inż. Ryszard Turek

INSTRUKCJA
postępowania w sytuacji naruszenia
ochrony danych osobowych.

§ 1. Instrukcja przeznaczona jest dla osób zatrudnionych w Urzędzie, przy przetwarzaniu danych osobowych.

§ 2. Instrukcja określa tryb postępowania w sytuacjach; gdy:

- 1) stwierdzono naruszenie zabezpieczenia systemu informatycznego,
- 2) stan urządzenia, zawartość zbioru danych osobowych, ujawnione metody pracy lub sposób działania programu mogą wskazywać na naruszenie zabezpieczenia danych.

§ 3. Naruszenie zabezpieczenia systemu informatycznego może polegać w szczególności na :

- 1) naruszeniu hasła dostępu (system nie reaguje lub je ignoruje – usunięty mechanizm hasła),
- 2) częściowym lub całkowitym braku bazy danych,
- 3) braku możliwości uruchomienia właściwego programu,
- 4) zmianie położenia sprzętu komputerowego lub możliwości połączenia wszystkich urządzeń,
- 5) kradzieży z pomieszczenia, w którym znajduje się sprzęt komputerowy.

§ 4. Każda osoba zatrudniona w Urzędzie, która stwierdzi lub podejrzewa naruszenie zabezpieczenia ochrony danych osobowych w systemie informatycznym, zobowiązana jest niezwłocznie poinformować o tym osobę zatrudnioną przy przetwarzaniu danych osobowych lub Administratora Bezpieczeństwa Informacji.

§ 5. Osoba zatrudniona przy przetwarzaniu danych osobowych, która uzyskała

- 1) informację lub sama stwierdziła naruszenie zabezpieczenia bazy danych osobowych w systemie informatycznym, zobowiązana jest niezwłocznie: zabezpieczyć pomieszczenie, w którym znajduje się sprzęt komputerowy,
- 2) powiadomić Administratora Bezpieczeństwa Informacji, a w przypadku jego nieobecności – Wójta.

- § 6.** Administrator Bezpieczeństwa Informacji, po otrzymaniu zawiadomienia o naruszeniu bezpieczeństwa systemu informatycznego powinien niezwłocznie:
- 1) powiadomić Wójta,
 - 2) w przypadku włamania lub kradzieży z pomieszczenia, w którym znajduje się komputer – powiadomić Policję,
 - 3) przeprowadzić postępowanie wyjaśniające.

- § 7.** W ramach prowadzonego postępowania wyjaśniającego – Administrator Bezpieczeństwa Informacji powinien w szczególności:
1. odnotować wszelkie informacje związane z tym wydarzeniem,
 - 2) na bieżąco wygenerować i wydrukować (jeżeli zasoby systemu na to pozwalają) wszystkie możliwe dokumenty, które mogą pomóc w ustaleniu okoliczności zdarzenia,
 - 3) sprawdzić stan urządzeń komputerowych, zawartość zbioru danych osobowych, sposób działania programu oraz możliwość obecności wirusów komputerowych,
 - 4) podjąć działania w celu powstrzymania lub ograniczenia dostępu do danych osoby niepowołanej, zminimalizowania szkód i zabezpieczenia usunięciem śladów jej ingerencji poprzez:
 1. fizyczne odłączenie urządzeń, które mogły umożliwić dostęp do bazy danych osobie nieupoważnionej,
 2. zmianie hasła dostępu i identyfikatora użytkownika, przez które uzyskano nielegalny dostęp.

§ 8. 1. Po dokonaniu powyższych czynności – niezwłocznie należy przywrócić normalny stan działania systemu.

2. W przypadku zniszczenia, uszkodzenia lub nieuzasadnionej modyfikacji bazy danych, administrator bezpieczeństwa informacji wspólnie z osobą upoważnioną do przetwarzania danych osobowych spowoduje jej odtworzenie z ostatniej kopii awaryjnej.

§ 9. Z przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego – Administrator Bezpieczeństwa Informacji – niezwłocznie sporządza protokół, który powinien zawierać:

1. opis zaistniałego zdarzenia,
2. metody dostępu do danych osoby nieupoważnionej,
3. skalę zniszczeń,
4. przyczyny naruszenia zabezpieczenia systemu informatycznego,
5. określenie działań mających zapobiec wystąpieniu podobnych zdarzeń w przyszłości,
6. wnioski o ukaranie w stosunku do pracowników, którzy swym zachowaniem spowodowali lub umożliwili naruszenie zabezpieczenia systemu informatycznego.

§ 10. 1. Protokół z przeprowadzonego postępowania – Administrator Bezpieczeństwa Informacji przedkłada Wójtowi najpóźniej w ciągu trzech dni od zaistniałego zdarzenia.

2. Na podstawie sporządzonego protokołu - Wójt Gminy podejmuje decyzję o realizacji zaproponowanych działań mających na celu wyeliminowanie możliwości naruszenia zabezpieczenia systemu informatycznego, a w szczególności:

1. jeżeli przyczyną zdarzenia był błąd osoby zatrudnionej przy przetwarzaniu danych osobowych w systemie informatycznym – należy przeprowadzić dodatkowe szkolenie wszystkich osób biorących udział przy przetwarzaniu danych,
2. jeżeli przyczyną zdarzenia było uaktywnienie wirusa – należy ustalić źródło jego pochodzenia oraz wykonać zabezpieczenie antywirusowe,
3. jeżeli przyczyną zdarzenia było włamanie w celu pozyskania bazy danych osobowych – należy dokonać szczegółowej analizy wdrożonych środków zabezpieczających w celu zapewnienia skuteczniejszej ochrony bazy danych,
4. jeżeli przyczyną zdarzenia był zły stan techniczny urządzenia lub sposób działania programu – należy niezwłocznie przeprowadzić czynności serwisowo – programowe,
5. jeżeli przyczyną zdarzenia było zaniedbanie ze strony osoby zatrudnionej przy przetwarzaniu danych osobowych – należy wyciągnąć konsekwencje służbowe lub skierować wniosek do organów ścigania.

WOJĘ

mgr inż. Ryszard Turek